

Ława, 10.01.2025 r.

Pani Anna Pogodowska
Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury,
Sportu i Turystyki

Obrona cywilna. Przygotowanie miasta do sytuacji kryzysowych wpływających na bezpieczeństwo mieszkańców. W kontekście szkół i przedszkoli – ewakuacja i inne procedury.

Bezpieczeństwo w placówkach oświatowych jest pojęciem szerokim. Obejmuje wiele obszarów, w tym: stan techniczny budynków szkoły, przedszkola i ich otoczenia, wewnątrzszkolne przepisy i ich znajomość wśród nauczycieli, uczniów i rodziców, klimat społeczny, a także różnorodne programy i zajęcia adresowane do poszczególnych grup szkolnej społeczności. Ważne jest identyfikowanie zarówno zagrożeń, jak i zasobów umożliwiających prowadzenie efektywnych działań dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych. Od ponad dekady żyjemy w społeczeństwie informacyjnym, dla którego technologie informatyczne stanowią niezastąpione narzędzie nauki, pracy, rozrywki oraz komunikacji. Większość polskiego społeczeństwa funkcjonuje w świecie cyfrowych treści i usług, przenikających codzienność w stopniu niemającym odzwierciedlenia w żadnej technologii z przeszłości. Nasze placówki oświatowe muszą zatem w pełni bezpiecznie działać w środowisku cyfrowym, wykorzystując edukacyjne zasoby dostępne online – multimedialne treści, aplikacje, platformy i skojarzone z nimi interaktywne metody nauczania.

I. Przygotowanie placówek oświatowych do sytuacji kryzysowych, wpływających na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży; identyfikacja zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych.

Przygotowanie szkół i przedszkoli do sytuacji kryzysowych jest kluczowym elementem zapewnienia bezpieczeństwa dzieci. W tym celu przeprowadza się szczegółową identyfikację zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, a następnie wdraża się odpowiednie procedury i plany działania.

Identyfikacja zagrożeń:

Zagrożenia wewnętrzne: przemoc między uczniami; stan techniczny budynku (ryzyko pożaru, zawalenia konstrukcji, wadliwe instalacje elektryczne, czy hydrauliczne); zagrożenia sanitarne (choroby zakaźne, brak higieny w placówce, skażenie wody lub żywności); zachowania ryzykowne (używanie substancji psychoaktywnych, samookaleczenie, próby samobójcze – w przypadku uczniów szkół); awaria systemów bezpieczeństwa (brak działających alarmów, czy monitoringu).

Zagrożenia zewnętrzne: katastrofy naturalne (powódzie, wichury, intensywne opady śniegu, czy deszczu); ataki z zewnątrz (wtargnięcie osoby niepowołanej, akty terroryzmu, strzelaniny); zanieczyszczenie środowiska (wycieki chemiczne, zanieczyszczenie powietrza, skażenie wody); wypadki komunikacyjne - incydenty w pobliżu szkoły (potrącenia na drodze, kolizje).

Dzięki procedurom, które są opracowane w każdej placówce, dyrektorzy są w stanie ocenić zagrożenie zewnętrzne lub wewnętrzne i zastosować odpowiednią procedurę, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

Przygotowanie placówek na sytuacje kryzysowe:

1. Opracowanie procedur:

- a. plan ewakuacji: opracowanie i rozmieszczenie planów w widocznych miejscach, regularne ćwiczenia ewakuacyjne;
- b. procedury reagowania na zagrożenia: alarmowanie o pożarze, katastrofach naturalnych, wtargnięciu agresora, instrukcje dla uczniów i pracowników w przypadku każdej sytuacji kryzysowej;
- c. system informowania rodziców.

2. Szkolenia pracowników i uczniów:

- a. pracownicy: szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, postępowania w sytuacjach zagrożenia, ćwiczenia w radzeniu sobie z agresywnym zachowaniem uczniów lub intruzów;

b. uczniowie: edukacja na temat zachowań w sytuacjach kryzysowych, uświadamianie konsekwencji przemocy i zachowań ryzykownych.

3. Wyposażenie placówki:

a. systemy bezpieczeństwa: kamery monitoringu;

b. sprzęt ratunkowy: gaśnice, apteczki pierwszej pomocy;

c. odpowiednie oznakowanie: wyjścia ewakuacyjne, miejsca zbiórek, instrukcje obsługi sprzętu przeciwpożarowego.

4. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi:

a. służby ratunkowe (kontakt z Policją, Strażą Pożarną, Pogotowiem);

b. lokalne władze (współpraca w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym);

c. psycholodzy i specjaliści (wsparcie w przypadku traumatycznych wydarzeń).

Ponadto Dyrektorzy placówek regularnie analizują ryzyko, z uwzględnieniem zmian w otoczeniu szkoły, przeprowadzają audyty bezpieczeństwa (sprawdzanie stanu technicznego, aktualności procedur, szkolenia personelu), jak również uwzględniają opinię rodziców i uczniów w procesie doskonalenia systemu bezpieczeństwa.

Przygotowanie placówek oświatowych na sytuacje kryzysowe wymaga zaangażowania całej społeczności szkolnej/przedszkolnej oraz systematycznego podejścia. Dzięki temu można minimalizować ryzyko i skutecznie reagować na wszelkie zagrożenia, zapewniając dzieciom bezpieczne środowisko do nauki i rozwoju.

II. Sposób przeprowadzania ewakuacji oraz jej częstotliwość. Oznakowanie dróg ewakuacyjnych, plany ewakuacyjne, apteczki szkolne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822), właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu. W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać

– co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Częstotliwość przeprowadzania próbnej ewakuacji w placówkach oświatowych odbywa się zgodnie z przepisami prawa, w większości iławskich szkół podstawowych i przedszkoli wynosi jeden raz w roku, po rozpoczęciu roku szkolnego. O terminie ewakuacji próbnej Dyrektor szkoły/przedszkola powiadamia Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Iławie oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Iławy.

W placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Iława, drogi ewakuacyjne są oznakowane w sposób wyraźny i trwałe. Plan ewakuacji umieszczony jest w widocznym miejscu na każdej kondygnacji. W budynku szkoły/przedszkola znajdują się oznaczone gaśnice i hydranty wewnętrzne. Pomieszczenia placówek, wyposażone są w apteczki, w których znajdują się min.: opaska dziana – różne wymiary, opaska elastyczna, chusta trójkątna, gaziki bawełniane sterylne, chusteczki dezynfekujące, plaster z opatrunkiem, plaster bez opatrunku, rękawice jednorazowe, ustnik do sztucznego oddychania, nożyczki, agrafki, instrukcja udzielania pierwszej pomocy.

III. Procedury na wypadek wystąpienia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, dotyczące bezpieczeństwa w szkole/przedszkolu.

Placówki oświatowe muszą być przygotowane na wypadek wystąpienia zagrożeń zewnętrznych (wybuch pożaru, zagrożenia epidemiologiczne, kataklizmy czy zakłócenia lub awarie), jak również wewnętrznych (kradzieże i inne zachowania wyczerpujące znamiona czynów karalnych, zażywanie środków odurzających, palenie papierosów, agresja wśród dzieci i młodzieży). Dlatego tworzy się procedury, które chronią przed powstawaniem takich sytuacji, bądź wskazują, jak się zachować, gdy powstanie zagrożenie zewnętrzne lub wewnętrzne. W roku 2024 wszystkie placówki oświatowe wprowadziły procedurę Standardów Ochrony Małoletnich. Ponadto iławskie placówki oświatowe opracowały różne procedury, min.:

Szkoły Podstawowe:

- Bezpieczna Szkoła - dokument, który został opracowany w ramach prac Departamentu Wychowania i Kształcenia Integracyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej. Stanowi on kompendium wiedzy na temat rozpoznawania sytuacji zagrożeń i reagowania na nie - przeznaczony jest dla dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców i uczniów. Poradnik ten składa się z części poświęconych odrębnym tematom związanym z szeroko rozumianą problematyką bezpieczeństwa. Wyodrębnienie w nim zagadnień bezpieczeństwa fizycznego (zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych), bezpieczeństwa cyfrowego wraz z bezpieczeństwem technicznym sieci i sprzętu IT pozwala na odnalezienie kompleksowych informacji dotyczących występowania danego zagrożenia, a także wskaże, w jaki sposób reagować na to zjawisko i gdzie zwrócić się o pomoc. Przykłady zagrożeń zewnętrznych i procedur reagowania w razie ich wystąpienia: pożar w szkole, ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole i placówce oświatowej; wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły – postępowanie nauczyciela, współpraca z policją; podłożenie ładunku wybuchowego – postępowanie w wyniku zamachu bombowego; skażenie chemiczne lub biologiczne szkoły – procedury postępowania w przypadku uwolnienia się niebezpiecznych dla ludzi i środowiska substancji chemicznych oraz zastosowania broni biologicznej; epidemia, kataklizm – procedury postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.
- Procedura dotycząca min. zagrożeń cyfrowych, ataku terrorystycznego, spożywania alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń pogodowych.
- Procedura podłożenia ładunku wybuchowego.
- Wewnętrzna procedura dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych.
- Instrukcja bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Przedszkola:

- Instrukcja bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
- Procedura postępowania w razie wypadku dziecka.
- Instrukcja udzielania pierwszej pomocy.
- Procedura dotycząca bezpieczeństwa dzieci podczas ich pobytu w przedszkolu.
- Procedura dotycząca postępowania w przypadku wystąpienia u dziecka objawów chorobowych.
- Procedura uczęszczania do przedszkola dziecka przewlekle chorego.
- Procedura zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw w ogrodzie oraz spacerów i wycieczek organizowanych poza teren przedszkola.
- Procedura samowolnego oddalenia się wychowanka z miejsca prowadzenia zajęć.
- Procedura antyterrorystyczna.

IV. Pierwsza pomoc, szkolenia pracowników.

W placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Ława, wszyscy pracownicy (nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi) są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Ponadto nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 1 biorą udział w szkoleniach organizowanych przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy w ramach ogólnodostępnego i bezpłatnego programu edukacyjnego „Ratujemy i uczymy ratować”. Pracownicy Przedszkola Miejskiego nr 6 w Ławie odbyli szkolenie z zakresu postępowania, udzielania pierwszej pomocy dziecku z anafilaksją. Przy współpracy Rady Rodziców zostały podjęte działania zmierzające do zakupu defibrylatora AED w Szkole podstawowej nr 5 w Ławie.

V. Zajęcia z pierwszej pomocy dla uczniów.

Nauka pierwszej pomocy jest stałym i obowiązkowym obszarem nauczania w szkołach. Umiejętności z zakresu pierwszej pomocy są obudowane odpowiednim katalogiem wiadomości. Cele kształcenia i treści nauczania z zakresu pierwszej pomocy są wpisane do

podstawy programowej. Zakres i poziom trudności tych treści dla poszczególnych etapów edukacyjnych są dostosowane do wieku, możliwości i potrzeb edukacyjnych uczniów. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym oraz najmłodszy uczniowie z klas I-III, realizują przede wszystkim odpowiednie dla ich wieku treści ukierunkowane na wiadomości i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa. Wymagania przedmiotu przyroda w klasie IV szkoły podstawowej, kładą nacisk na kształtowanie postawy właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu. Na lekcjach biologii w klasach V-VIII, uczniowie poznają budowę i funkcje wszystkich układów w organizmie człowieka, a ponadto uwarunkowania zdrowia człowieka. W klasach VIII wiadomości i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy uczniowie zdobywają głównie w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa, który służy przygotowaniu uczniów do właściwego zachowania i odpowiednich reakcji w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia oraz w stanach nadzwyczajnych. Przedmiot obejmuje treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, treści dotyczące organizacji działań ratowniczych, pierwszej pomocy oraz edukacji obronnej. Ponadto w iławskich szkołach i przedszkolach odbywają się pokazy pierwszej pomocy dla dzieci i młodzieży prowadzone przez młodzież PCK lub przez zapraszanych do placówek ratowników medycznych lub wykwalifikowanych instruktorów. Dzieci są zapoznawane z numerami alarmowymi oraz właściwym rozpoznawaniem zagrożenia i wzywaniem odpowiednich służb ratowniczych. Wychowawcy klas/grup przedszkolnych, cyklicznie oraz wg potrzeb, prowadzą zajęcia dydaktyczne, pogadanki i zabawy w obszarze bezpieczeństwa i pierwszej pomocy. W placówkach odbywają się również spotkania ze strażakiem, podczas którego są omawiane wszystkie zagrożenia związane z pożarem, porażeniem prądem, oparzeniem, itp. Ponadto dzieci mają możliwość obejrzenia filmów edukacyjnych z instrukcją pierwszej pomocy.

**BURMISTRZ
MIASTA IŁAWY**

Dawid Kopaczewski

**DYREKTOR
Iławskiego Centrum Usług Wspólnych**

Renata Kamińska

Powyższy temat opracowano na podstawie złożonych informacji przez Dyrektorów iławskich Szkół Podstawowych i Przedszkoli Miejskich.

Spis 10.01.2025r.
SPECJALISTA

ds. organizacyjnych

Ewelina +48 89 649 47 15
 +48 89 649 01 10

icuw@icuw.ilawa.pl
www.bip.icuw.umilawa.pl

ul. Niepodległości 13,
14-200 Iława

